

Asia: VN/36276/2025

Lausuntopyyntö mikroyrittäjien rahoituksesta sekä yritysten omistajan- ja sukupolvenvaihdoksista

Mikroyrittäjien rahoituksen saatavuuden parantaminen

1.

Vakuuksien puute rahoitusta varten. Etelä-Savossa asuntojen ja kiinteistöjen matalat arvot heikentävät vakuusarvoja, mikä vaikeuttaa rahoituksen saamista erityisesti investointeihin ja käyttöpääomaan.

2.

Rahoitusinstrumenttien byrokratia ja hitaus. Hakuprosessit ovat monimutkaisia ja päätöksenteko hidasta, mikä kuormittaa pieniä yrityksiä ja estää nopean reagoinnin liiketoiminnan tarpeisiin.

3.

Yrityksen taloudellinen tilanne. Mikroyritysten taloudellinen tilanne voi olla haavoittuva, ja rahoituspäätöksissä painotetaan liikaa nykytilaa kehityspotentiaalin sijaan.

4.

Rahoitus ei vastaa yrityksen tarpeita. Nykyiset julkiset rahoitusinstrumentit eivät aina ole riittävän joustavia tai kohdennettuja mikroyritysten arjen tarpeisiin, joita on kuitenkin valtaosa Suomen yrityksistä.

5.

Yritysten osoitevaatimukset. ELY-keskusten vaatimus vakinaisesta osoitteesta ei huomioi monipaikkaista ja yhteisöllistä työskentelyä, mikä estää monien uusien ja varsinkin Startup -yritysten rahoituksen saamisen.

Kysymys 2. Mitä kehittämisehdotuksia Teillä on mikroyrittäjien rahoituksen saatavuuden parantamiseen, kun kyse on valtiovallan vastuulla olevasta yrittäjyyden edistämisestä mikroyrittäjyyden kentässä, kuten toimintaympäristö, politiikkatoimet ja vastaava? Valtiovallan vastuulla olevilla rahoitusjärjestelmillä tarkoitetaan julkisia rahoituspalveluita ja -instrumentteja, joita valtio tarjoaa tai tukee mikroyrittäjien liiketoiminnan rahoittamiseksi. Näihin kuuluvat esimerkiksi työ- ja elinkeinoministeriön vastuulla olevan

osalta ELY-keskusten yritystukimuodot, Finnveran lainat ja takaukset, Business Finlandin rahoituspalvelut.

Pyydämme konkreettisia kehittämis ehdotuksia valtiovallan vastuulla olevan osalta mikroyritysten rahoituksen saatavuuden parantamiseen perusteluineen.

Valtiovallan tulee joustavoittaa vakuusvaatimuksia ja vahvistaa Finnveran takausmahdollisuuksia erityisesti alueilla, joissa vakuusarvot ovat matalat.

Tarvitaan uusi rahoitusinstrumentti, joka mahdollistaa riskipitoisten investointien ja käyttöpää-oman rahoituksen ilman kohtuuttomia vakuusvaatimuksia. Hakuprosesseja tulee yksinkertaistaa ja nopeuttaa siten, että pienille yrityksille tarjotaan nopea käyttöpääomailaina ja erillinen investointilaina, joissa käsittelyajat ovat lyhyet ja vaatimukset selkeästi kevennetyt.

Lisäksi Finnveran ja Business Finlandin rahoituspalvelut tulee integroida siten, että yritys voi hakea samanaikaisesti lainaa ja kehittämistukea yhdellä hakuprosessilla. Näiden toimien tueksi on tärkeää luoda seurantamalli, joka arvioi rahoituksen vaikutuksia liikevaihtoon, työllisyyteen ja yritysten kehitykseen. Rahoituksen saatavuuden parantaminen mahdollistaa investoinnit ja käyttöpääoman turvaamisen, mikä vahvistaa yritysten jatkuvuutta ja kilpailukykyä sekä parantaa alueen työllisyyttä

Yritysten sukupolven- ja omistajanvaihdokset liiketoiminnan jatkumisen turvaamiseksi

1.

Rahoituksen saatavuus. Valtiovallan tulee edistää tätä rahoituksen saatavuutta kehittämällä erityisiä omistajanvaihdos- ja yrityskaupparahoitukseen tarkoitettuja lainoja ja takauksia, joissa vakuusvaatimukset ovat kevyemmät ja joissa huomioidaan ostajan tilanne. Lisäksi alueellisia rahoitusinstrumentteja ja kokeiluja tulee pilotoida, jotta voidaan löytää paikallisesti toimivia ratkaisuja.

2.

Verotukselliset esteet. Perintö- ja luovutusvoittoverotus hidastaa sekä sukupolvenvaihdoksia että yrityskauppoja. Valtiovallan tulee edistää tätä keventämällä tai poistamalla perintö- ja luovutusvoittoverotusta sukupolvenvaihdostilanteissa sekä yrityskaupoissa, jolloin omistajanvaihdokset eivät kariudu verotuksellisiin esteisiin

3.

Osaamispääoman siirto. Osaamispääoman siirto nykyiseltä yrittäjältä uudelle omistajalle on usein puutteellista. Valtiovallan tulee edistää tätä mahdollistamalla ja rahoittamalla koulutuksellisia ratkaisuja, kuten kisälli- tai mentorointimallin mukaisia siirtymävaiheita, joissa uusi yrittäjä saa käytännön oppia ja osaamisen siirto varmistetaan. Lainsäädäntöön pitää kirjata mahdollisuus ja rahoitus tällaiselle siirtymävaiheen koulutukselle, ja alueellisesti voitaisiin pilotoida koulutukseen nivottua rahoitusmahdollisuutta yrityksen ostoon ja osaamisen siirtoon.

4.

Omistajanvaihdosten kiinnostavuus. Tarvitsemme valtiovallan tukea viestintään, kampanjoihin ja koulutukseen, jotka tuovat esiin omistajanvaihdoksen mahdollisuudet myös pienissä yrityksissä. Valtiovallan tulee mahdollistaa rahoitusta ja koulutuksellisia malleja, joiden avulla jatkaja voi kehittää ja kasvattaa yritystä uudessa omistuksessa. Tietoisuuden lisääminen ja omistajanvaihdosten myönteinen esiin tuominen ovat keskeisiä keinoja, joilla aktivoimme yrityksiä suunnittelemaan omistajan-vaihdosta ajoissa ja houkuttelemme uusia jatkajia myös pienentyneisiin yrityksiin.

5.

Digitaaliset palvelut ja tietojärjestelmät omistajanvaihdosten tukena. Digitaaliset palvelut ja tietojärjestelmät helpottavat omistajanvaihdosprosessia tekemällä siitä sujuvamman, turvallisemman ja saavutettavamman. Niiden avulla yritykset voivat hoitaa omistajanvaihdokseen liittyviä vaiheita, kuten tiedonhankintaa, yhteydenotto-ja, dokumentointia ja neuvontaa, keskitetysti ja ajasta tai paikasta riippumatta. Valtiovallan on tuettava rahallisesti alueellisten ja valtakunnallisten digitaalisten tietojärjestelmien kehittämistä, jotta yrityksille voidaan tarjota helppokäyttöisiä ja luotettavia ratkaisuja omistajanvaihdosprosessin eri vaiheisiin.

Digitaaliset ratkaisut mahdollistavat myös luottamuksellisen asioinnin ja tarjoavat tukea prosessin eri vaiheisiin, mikä vähentää hallinnollista taakkaa ja madaltaa kynnystä käynnistää omistajanvaihdos.

Kysymys 4. Mitä kehittämistarpeita on yritysten sukupolvenvaihdosten edistämisessä liiketoiminnan jatkuvuuden turvaamiseksi, kun kyse on valtiovallan vastuulla olevista toimista?Pyydämme konkreettisia kehittämisohdotuksia *sukupolvenvaihdosten* edistämiseen perusteluineen eri sisältöalueilta, kuten yritysrahoitus, yrityspalvelut, sääntely, verotus, yrittäjyyskasvatus, yrittäjyyskulttuuri jne.

Valtiovallan tulee turvata jatkuva rahoitus omistajanvaihdosneuvontaan ja varmistaa, että yrityksille on tarjolla asiantuntevaa tukea ja osaavia yrityskauppakonsultteja. Perintöveron poistaminen tai merkittävä keventäminen edistäisi sukupolvenvaihdoksia. Lisäksi Finnveran tulee tarjota joustavampia takauksia ja mahdollisuuksia rahoittaa myös lainojen uudelleenjärjestelyjä. Yrittäjyyskulttuuria ja yrittäjyyskasvatusta tulee entisestään vahvistaa, jotta nuoret näkevät yritystoiminnan houkuttelevana uravaihtoehtona ja jatkajia löytyy myös harvaan asutuille alueille. Osaamispääoman siirtoa on mahdollista edistää mahdollistamalla ja rahoittamalla kisälli- tai mentorointimallin mukaisia siirtymävaiheita, joissa uusi yrittäjä saa käytännön oppia ja osaamisen siirto varmistetaan.

Kysymys 5. Mitä kehittämistarpeita on yritysten yrityskaupalla tehtävien omistajanvaihdosten edistämisessä liiketoiminnan jatkuvuuden turvaamiseksi, kun kyse on valtiovallan vastuulla olevista toimista?Pyydämme konkreettisia kehittämisohdotuksia *yrityskaupalla tehtävien omistajanvaihdosten* edistämiseen perusteluineen eri sisältöalueilta, kuten yritysrahoitus, yrityspalvelut, sääntely, verotus, yrittäjyyskasvatus, yrittäjyyskulttuuri jne.

Yrityskauppojen onnistuminen edellyttää osaavaa neuvontaa, joustavia rahoitusratkaisuja ja toimivia matchmaking-palveluja, jotka auttavat löytämään sopivia jatkajia yrityksille. Rahoituksen saatavuus tulee turvata myös silloin, kun ostajalla ei ole riittävästi omaa pääomaa, ja arvonmäärityksen haasteisiin voidaan vastata hyödyntämällä yrityskauppakonsultteja ja lisäämällä neuvontaa. Osaamispääoman siirto on keskeinen osa yrityskaupan onnistumista, ja sen kehittämistarpeet on kuvattu tarkemmin kohdassa 3. Lisäksi omistajanvaihdoksista viestiminen positiivisesti ja yrityksille suunnattujen tukimahdollisuuksien kehittäminen myyntikuntoon saattamiseksi ja kasvun

edistämiseksi ovat tärkeitä. Yleinen positiivinen suhtautuminen yrittäjyyteen tukee omistajanvaihdosten onnistumista.

Loukiainen Heidi
Etelä-Savon Yrittäjät